

31988L0361

1988 7 8

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

L 178/5

TARYBOS DIREKTYVA

1988 m. birželio 24 d.

dėl Sutarties 67 straipsnio įgyvendinimo

(88/361/EEB)

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 69 straipsnį ir 70 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą, pateiktą pasikonsultavus su Pinigų komitetu ⁽¹⁾,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽²⁾,

kadangi Sutarties 8a straipsnis nustato, kad vidaus rinka apima vidaus sienų neturinčią erdvę, kurioje užtikrinamas laisvas kapitalo judėjimas nepažeidžiant kitų Sutarties nuostatų;

kadangi valstybės narės turi turėti galimybę imtis reikiamų priemonių bankų likvidumui reguliuoti; kadangi šios priemonės turi būti apribotos, kad būtų naudojamos tik šiam tikslui;

kadangi valstybės narės turi turėti galimybę prireikus imtis priemonių laikinai ir nepažeidžiant atitinkamų Bendrijos procedūrų apriboti trumpalaikius kapitalo judėjimus, kurie, net jei ryškiai nesiskiria pagrindiniai ekonominiai parametrai, gali labai trukdyti įgyvendinti valstybių narių pinigų ir valiutų keitimo kurso politiką;

kadangi skaidrumui užtikrinti patartina nurodyti pagal šioje direktyvoje numatytas nuostatas pereinamųjų priemonių, priimtų Ispanijos Karalystės ir Portugalijos Respublikos naudai kapitalo judėjimo srityje 1985 m. Stojimo akte, mastą;

kadangi Ispanijos Karalystė ir Portugalijos Respublika, vadovaudamosi 1985 m. Stojimo akto 61–66 ir 222–232 straipsnių sąlygomis, gali atidėti tam tikrų kapitalo judėjimų liberalizavimą, nukrypdamos nuo įpareigojimų, nustatytų 1960 m. gegužės 11 d. Pirmojoje Tarybos direktyvoje dėl Sutarties 67 straipsnio įgyvendinimo ⁽³⁾, su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 86/566/EEB ⁽⁴⁾; kadangi Direktyvoje 86/566/EEB taip pat pateiktos pereinamosios nuostatos, kurios turi būti taikomos šių dviejų valstybių narių naudai dėl jų įsipareigojimų liberalizuoti kapitalo judėjimus; kadangi šioms dviem valstybėms narėms reikėtų suteikti galimybę atidėti naujų liberalizavimo įsipareigojimų, atsirandančių pagal šią direktyvą, taikymą;

kadangi Graikijos Respublikai ir Airijai susidarė nors ir nevienodos, bet sunkios mokėjimų balanso situacijos ir jos daug įsiskolinio užsieniui; kadangi šios dvi valstybės narės, nedelsiant ir visiškai liberalizuodamos kapitalo judėjimus, apsunkintų tolesnį priemonių, kurias jos priėmė savo užsienio skolos situacijai pagerinti ir finansinių sistemų gebėjimui prisitaikyti prie integruotos Bendrijos finansinės rinkos reikalavimų sustiprinti, taikymą; kadangi pagal Sutarties 8c straipsnį šioms dviem valstybėms narėms, atsižvelgiant į jų specifines aplinkybes, reikėtų pratęsti laiką įpareigojimams, atsirandantiems pagal šią direktyvą, įvykdyti;

kadangi visiškas kapitalo judėjimų liberalizavimas kai kuriose valstybėse narėse, ypač pasienio teritorijose, sudarytų sunkumų antrinių gyvenamųjų patalpų rinkoje; kadangi šios direktyvos įsigaliojimas neturėtų įtakoti nacionalinių teisės aktų, reguliuojančių šiuos pirkimus;

kadangi reikėtų pasinaudoti šios direktyvos įgyvendinimui numatytu periodu, kad Komisija galėtų pateikti pasiūlymus, kaip išvengti iškraipymų, mokesčių nemokėjimo ir mokesčių vengimo rizikos, atsirandančios dėl skirtingų nacionalinių apmokestinimo sistemų, ar tokią riziką sumažinti, ir leisti Tarybai suformuoti tam tikrą poziciją tokių siūlymų atžvilgiu;

kadangi pagal Sutarties 70 straipsnio 1 dalį Bendrija stengiasi pasiekti aukščiausią įmanomą kapitalo judėjimo tarp jos ir trečiųjų šalių rezidentų liberalizavimo lygį;

kadangi dideli trumpalaikiai kapitalo judėjimai į trečiąsias šalis ar iš jų gali labai pakenkti valstybių narių monetarinei ar finansinei būklei arba sukelti didelę įtampą valiutų rinkose; kadangi tokie procesai gali pakenkti Europos pinigų sistemos sanglaudai, sklandžiai veikiančiai vidaus rinkai ir kliudyti laipsniškai pasiekti Ekonominę ir pinigų sąjungą; kadangi reikėtų sudaryti reikiamas sąlygas valstybių narių suderintiems veiksams, jeigu jų prireiktų;

kadangi ši direktyva pakeičia 1972 m. kovo 21 d. Tarybos direktyvą 72/156/EEB dėl tarptautinių kapitalo srautų reguliavimo ir nepageidaujamo jų poveikio valstybių vidaus likvidumui neutralizavimo ⁽⁵⁾; kadangi kartu turėtų būti panaikinta Direktyva 72/156/EEB,

⁽¹⁾ OL C 26, 1988 2 1, p. 1.

⁽²⁾ Nuomonė, pateikta 1988 m. birželio 17 d. (dar nepaskelbta *Oficijajame leidinyje*).

⁽³⁾ OL 43, 1960 7 12, p. 921/60.

⁽⁴⁾ OL L 332, 1986 11 26, p. 22.

⁽⁵⁾ OL L 91, 1972 4 18, p. 13.

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

4 straipsnis

1 straipsnis

1. Nepažeisdamos toliau pateikiamų nuostatų, valstybės narės panaikina kapitalo judėjimų tarp asmenų, gyvenančių valstybėse narėse, apribojimus. Šios direktyvos taikymui palengvinti kapitalo judėjimai skirstomi pagal I priede pateiktą nomenklatūrą.

2. Pervedimai, susiję su kapitalo judėjimais, atliekami tomis pačiomis valiutų keitimo kurso sąlygomis kaip ir su einamaisiais sandoriais susiję mokėjimai.

2 straipsnis

Valstybės narės praneša Centrinų bankų valdytojų komitetui, Pinigų komitetui ir Komisijai apie bankų likvidumui reguliuoti skirtas priemones, kurios turi konkrečios įtakos su kapitalo judėjimu susijusiems kredito institucijų sandoriams su nerezidentais, ne vėliau kaip šių priemonių įsigaliojimo dieną.

Tokios priemonės apima tik tas, kurios yra būtinos šalies pinigų vidaus reguliavimui. Pinigų komitetas ir Centrinų bankų valdytojų komitetas teikia Komisijai nuomonę šiuo klausimu.

3 straipsnis

1. Kai dėl trumpalaikių ypač didelių kapitalo judėjimų valiutų rinkoje atsiranda labai didelė įtampa, sąlygojanti valstybių narių pinigų bei valiutų keitimo kurso politikos rimtus sukrėtimus, kurie ypač pasireiškia dideliais šalių vidaus likvidumo pokyčiais, Komisija, pasikonsultavusi su Pinigų komitetu ir Centrinų bankų valdytojų komitetu, gali leisti valstybėms narėms imtis kapitalo judėjimų, išvardytų II priede, apsaugos priemonių, kurių sąlygas ir detales nustato pati Komisija.

2. Atitinkama valstybė narė gali pati imtis 1 dalyje nurodytų apsaugos priemonių skubos tvarka, jei šios priemonės yra būtinos. Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie tokias priemones pranešama vėliausiai šių įsigaliojimo momentu. Komisija, pasikonsultavusi su Pinigų komitetu ir Centrinų bankų valdytojų komitetu, sprendžia, ar ta valstybė narė gali tęsti šių priemonių taikymą, ar turi jas iš dalies pakeisti, ar panaikinti.

3. Sprendimus, Komisijos priimtus pagal 1 ir 2 dalis, sprendama kvalifikuota balsų dauguma, gali panaikinti ar pakeisti Taryba.

4. Pagal šį straipsnį priimtų apsaugos priemonių taikymo laikotarpis neviršija 6 mėnesių.

5. Iki 1992 m. gruodžio 31 d. Taryba, remdamasi Komisijos pranešimu, pateiktu po Pinigų komiteto ir Centrinų bankų valdytojų komiteto išvadų, išnagrinėja, ar šio straipsnio nuostatos iš esmės ir detalių požiūriu dar atitinka reikalavimus, kuriems jos buvo skirtos.

Ši direktyva nepažeidžia valstybių narių teisės imtis visų reikiamų priemonių jų įstatymų ir kitų teisės aktų pažeidimams išvengti, įskaitant, be kita ko, apmokestinimo bei racionalios finansinių institucijų priežiūros sritis, ar nustatyti kapitalo judėjimų deklaravimo procedūras administracinei ar statistinei informacijai gauti.

Šių priemonių ir tvarkos taikymas negali suvaržyti kapitalo judėjimų, vykdomų pagal Bendrijos teisę.

5 straipsnis

Ispanijos Karalystei ir Portugalijos Respublikai 1985 m. Stojimo akto nuostatų, susijusių su kapitalo judėjimais, taikymo sritis pagal kapitalo judėjimų nomenklatūrą, pateiktą I priede, turi būti tokia, kaip pateikta III priede.

6 straipsnis

1. Valstybės narės ne vėliau kaip iki 1990 m. liepos 1 d. imasi būtinų priemonių šiai direktyvai įgyvendinti. Apie tai jos turi nedelsdamos pranešti Komisijai. Be to, jos paskelbia apie visas naujas priemones ar visus nuostatų, reguliuojančių I priede išvardytus kapitalo judėjimus, pakeitimus vėliausiai jų įsigaliojimo dieną.

2. Ispanijos Karalystė bei Portugalijos Respublika, nepažeisdamos 1985 m. Stojimo akto 61–66 ir 222–232 straipsnių, ir Graikijos Respublika bei Airija gali laikinai tęsti IV priede išvardytų kapitalo judėjimų apribojimų taikymą vadovaudamosi sąlygomis ir terminais, nustatytais šiame priede.

Jeigu iki IV priedo III ir IV sąrašuose nurodytų kapitalo judėjimų liberalizavimo termino pabaigos Portugalijos Respublika arba Graikijos Respublika manys, jog nebegali vykdyti liberalizavimo ypač dėl su mokėjimų balansu susijusių sunkumų ar dėl to, kad nacionalinė finansų sistema nepakankamai pritaikyta, Komisija vienos ar kitos iš šių valstybių narių prašymu, bendradarbiaudama su Pinigų komitetu, išnagrinėja tos valstybės narės ekonominę ir finansinę padėtį. Remdamasi šio nagrinėjimo rezultatais, Komisija siūlo Tarybai pratęsti visų ar dalies nurodytų kapitalo judėjimų liberalizavimo terminą. Terminą pratęsti negalima daugiau kaip trejiems metams. Taryba veikia Sutarties 69 straipsnyje nustatyta tvarka.

3. Belgijos Karalystėje ir Liuksemburgo Didžiojoje Kuniškaištytėje laikinai gali veikti dvilypė valiutų rinka V priede nustatytais sąlygomis ir laikotarpiais.

4. Antrinių gyvenamųjų patalpų pirkimus reguliuojančios nacionalinės teisės normos gali būti taikomos tol, kol Taryba, vadovaudamasi Sutarties 69 straipsniu, priims kitas šią sritį reguliuojančias nuostatas. Ši nuostata neturi įtakos kitų Bendrijos teisės nuostatų taikymui.

5. Komisija iki 1988 m. gruodžio 31 d. turi pateikti Tarybai pasiūlymus, kaip išvengti iškraipymų, mokesčių nemokėjimo ir mokesčių vengimo rizikos, atsirandančios dėl skirtingų nacionalinių santaupų apmokestinimo sistemų, ar tą riziką sumažinti ir kaip tokių sistemų taikymą kontroliuoti.

Iki 1989 m. birželio 30 d. Taryba suformuoja tam tikrą poziciją šių Komisijos pasiūlymų atžvilgiu. Visos Bendrijos mokesčius reguliuojančios nuostatos pagal Sutartį priimamos vieninai.

7 straipsnis

1. Traktuodamos pervedimus, susijusius su kapitalo judėjimais į trečiąsias šalis ar iš jų, valstybės narės stengiasi pasiekti toki patį liberalizavimą, koks taikomas operacijoms su kitų valstybių narių rezidentais, kaip numatyta šios direktyvos kitose nuostatose.

Pirmesnės pastraipos nuostatos netrukdo trečiosioms šalims taikyti Bendrijos vidaus teisės normų ypač abipusėmis sąlygomis, susijusiomis su tokiomis operacijomis, kaip steigimas, finansinių paslaugų teikimas ir vertybinių popierių priėmimas į kapitalo rinką.

2. Kai dideli trumpalaikiai kapitalo judėjimai į trečiąsias šalis ar iš jų valstybėje narėje ar keliose iš jų kelia didelę įtampą šalies vidaus ar išorės pinigų arba finansinei būklei ar sukelia didelę įtampą valiutų rinkose Bendrijoje ar tarp Bendrijos ir trečiųjų šalių, valstybės narės tarpusavyje konsultuojasi dėl bet kokių priemonių šiems sunkumams įveikti. Šios konsultacijos turi vykti Centrinė bankų valdytojų komitete ir Pinigų komitete Komisijos ar bet kurios valstybės narės iniciatyva.

8 straipsnis

Mažiausiai vieną kartą per metus Pinigų komitetas nagrinėja kapitalo judėjimo aplinkybes, susidarancias taikant šią direktyvą. Nagrinėjami klausimai apima su šalių kredito, finansinių bei pinigų vidaus rinkų reguliavimu susijusias priemones, kurios gali turėti ypatingos įtakos tarptautiniams kapitalo judėjimams ir visiems kitiems šios direktyvos reguliuojamiems klausimams. Komitetas praneša Komisijai apie šio nagrinėjimo rezultatus.

9 straipsnis

1960 m. gegužės 11 d. Pirmoji direktyva ir Direktyva 72/156/EEB panaikinamos nuo 1990 m. liepos 1 d.

10 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Liuksemburge, 1988 m. birželio 24 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

M. BANGEMANN

I PRIEDAS

KAPITALO JUDĖJIMŲ, NURODYTŲ DIREKTYVOS 1 STRAIPSNYJE, NOMENKLATŪRA

Šioje nomenklatūroje kapitalo judėjimai skirstomi pagal turto ir įsipareigojimų, su kuriais jie susiję, ekonominį pobūdį ir išreiškiami arba nacionaline, arba užsienio valiuta.

Kapitalo judėjimai, išvardyti nomenklatūroje, aprėpia:

- visas būtinas kapitalo judėjimų operacijas: sandorių sudarymą ir su jais susijusių pervedimų vykdymą. Paprastai sudaromas skirtingų valstybių narių rezidentų sandoris, nors kai kuriuos kapitalo judėjimus vykdo vienas asmuo (pvz., aktyvų, priklausančių emigrantams, pervedimai),
- operacijas, kurias atlieka fizinis ar juridinis asmuo ⁽¹⁾, įskaitant su valstybių narių ar kitų valstybinių įstaigų ir agentūrų turtu ar įsipareigojimais susijusias operacijas, kurias reguliuoja Sutarties 68 straipsnio 3 dalies nuostatos,
- visus įmanomus ūkio subjekto taikomus finansinių operacijų metodus rinkoje, kurie pasirenkami atliekant atitinkamą operaciją. Pvz., vertybinių popierių ir kitų finansinių instrumentų įsigijimo sąvoka apibrėžia ne tik sandorius vietoje, bet ir visus galimus veikimo būdus: išankstinius sandorius, opcionus arba sandorius, kurie yra apdrausti opcionu arba variantu, mainus į kitą turtą ir t. t. Analogiškai, einamųjų ir indėlių sąskaitų finansinėje institucijoje operacijų sąvoka aprėpia ne tik sąskaitų atidarymą ir lėšų padėjimą į jas, bet ir išankstinius užsienio valiutos keitimo sandorius, nepaisant to, ar lėšos skirtos valiutos keitimo rizikai padengti įsigyti finansiniam turtui užsienio valiuta,
- operacijas, skirtas sukauptam turtui perduoti ar perleisti jį kitiems subjektams, jo pardavimo įplaukų repatriaciją ⁽¹⁾ ar šių įplaukų skubų panaudojimą nenukrypstant nuo Bendrijos įpareigojimų,
- operacijas kreditams arba paskoloms gražinti.

Ši nomenklatūra išsamiai neišvardija visų kapitalo judėjimų, patenkančių į šią sąvoką, dėl to joje yra skyrius XIII F. „Kiti kapitalo judėjimai — Įvairūs“. Todėl ji neturėtų būti interpretuojama kaip ribojanti direktyvos 1 straipsnyje nurodytų kapitalo judėjimų visiško liberalizavimo principo taikymo sritį.

I — TIESIOGINĖS INVESTICIJOS ⁽¹⁾

1. Filialų ar naujų įmonių, priklausančių vien tik kapitalą suteikiančiam asmeniui, įsteigimas ir plėtimas bei egzistuojančių įmonių visiškas įsigijimas.
2. Dalyvavimas naujoje ar egzistuojančioje įmonėje ilgalaikiams ekonominiams ryšiams užmegzti ar palaikyti.
3. Ilgalaikės paskolos ilgalaikiams ekonominiams ryšiams užmegzti ar palaikyti.
4. Pelno reinvestavimas ilgalaikiams ekonominiams ryšiams palaikyti.

A — Nerezidentų tiesioginės investicijos nacionalinėje teritorijoje ⁽¹⁾**B — Rezidentų tiesioginės investicijos užsienyje ⁽¹⁾**II — INVESTICIJOS Į NEKILNOJAMĄJĮ TURTĄ
(neįtrauktos į I skyrių) ⁽¹⁾**A — Nerezidentų investicijos į nekilnojamąjį turtą nacionalinėje teritorijoje****B — Rezidentų investicijos į nekilnojamąjį turtą užsienyje**III — OPERACIJOS VERTYBINIAIS POPIERIAIS, KURIAIS PAPRASTAI PREKIAUJAMA KAPITALO RINKOJE
(neįtrauktos į I, IV ir V skyrius)

- a) akcijomis ir kitais vertybiniais popieriais, suteikiančias teisę dalyvauti paskirstant pelną ⁽¹⁾;
- b) obligacijomis ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Žr. toliau pateiktus paaiškinimus.

A — Vertybinių popierių sandoriai kapitalo rinkoje

1. Nerezidentų vykdomas šalies vidaus vertybinių popierių, kuriais prekiaujama vertybinių popierių biržoje, įsigijimas ⁽¹⁾.
2. Rezidentų vykdomas užsienio vertybinių popierių, kuriais prekiaujama vertybinių popierių biržoje, įsigijimas.
3. Nerezidentų vykdomas šalies vidaus vertybinių popierių, kuriais neprekiuojama vertybinių popierių biržoje, įsigijimas ⁽¹⁾.
4. Rezidentų vykdomas užsienio vertybinių popierių, kuriais neprekiuojama vertybinių popierių biržoje, įsigijimas.

B — Leidimas vertybiniams popieriams dalyvauti kapitalo rinkoje ⁽¹⁾:

- i) *įtraukimas į vertybinių popierių biržos sąrašus ⁽¹⁾*;
- ii) *emisija ir pateikimas kapitalo rinkai ^(*)*.
  1. Leidimas šalies vidaus vertybiniams popieriams dalyvauti užsienio kapitalo rinkoje.
  2. Leidimas užsienio vertybiniams popieriams dalyvauti šalies vidaus kapitalo rinkoje.

IV — KOLEKTYVINIO INVESTAVIMO SUBJEKTŲ INVESTICINIŲ VIENETŲ OPERACIJOS ⁽¹⁾

- a) kolektyvinio investavimo į vertybinius popierius, kuriais paprastai prekiaujama kapitalo rinkoje (į akcijas, kitus dokumentus, įrodančius dalyvavimą privačiame kapitale, ir į obligacijas), subjektų investiciniai vienetai;
- b) kolektyvinio investavimo į vertybinius popierius arba finansinius instrumentus, kuriais paprastai prekiaujama pinigų rinkoje, subjektų investiciniai vienetai;
- c) kolektyvinio investavimo į kitą turtą subjektų investiciniai vienetai.

A — Kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų sandoriai

1. Nerezidentų vykdomas nacionalinių subjektų investicinių vienetų, kuriais prekiaujama vertybinių popierių biržoje, įsigijimas.
2. Rezidentų vykdomas užsienio subjektų investicinių vienetų, kuriais prekiaujama vertybinių popierių biržoje, įsigijimas.
3. Nerezidentų vykdomas nacionalinių subjektų investicinių vienetų, kuriais neprekiuojama vertybinių popierių biržoje, įsigijimas.
4. Rezidentų vykdomas užsienio subjektų investicinių vienetų, kuriais neprekiuojama vertybinių popierių biržoje, įsigijimas.

B — Leidimas kolektyvinio investavimo subjektų investiciniams vienetams dalyvauti kapitalo rinkoje

- i) *priėmimas į vertybinių popierių biržą*;
- ii) *išleidimas ir platinimas kapitalo rinkoje*.
  1. Leidimas nacionalinių kolektyvinio investavimo subjektų investiciniams vienetams dalyvauti užsienio kapitalo rinkoje.
  2. Leidimas užsienio kolektyvinio investavimo subjektų investiciniams vienetams dalyvauti šalies vidaus kapitalo rinkoje.

V — OPERACIJOS VERTYBINIAIS POPIERIAIS IR KITAIŠ FINANSINIAIS INSTRUMENTAIS, KURIAIS PAPRASTAI PREKIAUJAMA PINIGŲ RINKOJE ⁽¹⁾**A — Vertybinių popierių ir kitų finansinių instrumentų pinigų rinkoje sandoriai**

1. Nerezidentų vykdomas šalies vidaus pinigų rinkos vertybinių popierių ir finansinių instrumentų įsigijimas.
2. Rezidentų vykdomas užsienio pinigų rinkos vertybinių popierių ir finansinių instrumentų įsigijimas.

B. Leidimas vertybiniams popieriams ir kitiems finansiniams instrumentams dalyvauti pinigų rinkoje:

- i) *įtraukimas į pripažintą pinigų rinką ^(*)*;
- ii) *emisija ir pateikimas pripažintai pinigų rinkai*.
  1. Leidimas vidaus vertybiniams popieriams ir finansiniams instrumentams dalyvauti užsienio pinigų rinkoje.
  2. Leidimas užsienio vertybiniams popieriams ir finansiniams instrumentams dalyvauti šalies vidaus pinigų rinkoje.

⁽¹⁾ Žr. toliau pateiktus paaiškinimus.

VI — EINAMŪJŲ IR DEPOZITŲ SĄSKAITŲ FINANSINĖSE INSTITUCIJOSE OPERACIJOS ⁽¹⁾**A — Operacijos, nerezidentų atliekamos šalies vidaus finansinėse institucijose****B — Operacijos, rezidentų atliekamos užsienio finansinėse institucijose**VII — SU KOMERCINIAIS SANDORIAIS AR PASLAUGŲ TEIKIMU SUSIJĘ KREDITAI, KURIUOSE DALYVAUJA REZIDENTAS ⁽¹⁾

1. Trumpalaikiai (trumpesni negu vienerių metų).
2. Vidutinės trukmės (nuo vienerių iki penkerių metų).
3. Ilgalaikiai (penkerių metų ir ilgesni).

A — Nerezidentų suteikti kreditai rezidentams**B — Rezidentų suteikti kreditai nerezidentams**VIII — FINANSINĖS PASKOLOS IR KREDITAI (neįtraukti į I, VII ir XI skyrius) ⁽¹⁾

1. Trumpalaikiai (trumpesni negu vienerių metų).
2. Vidutinės trukmės (nuo vienerių iki penkerių metų).
3. Ilgalaikiai (penkerių metų ir ilgesni).

A — Paskolos ir kreditai, nerezidentų suteikti rezidentams**B — Paskolos ir kreditai, rezidentų suteikti nerezidentams**

IX — LAIDAVIMAI, KITOS GARANTIJOS IR ĮKAITO TEISĖS

A — Nerezidentų suteikti rezidentams**B — Rezidentų suteikti nerezidentams**

X — PERVEDIMAI, VYKDANT DRAUDIMO SUTARTIS

A — Su gyvybės draudimu susijusios draudiminės įmokos ir mokėjimai

1. Sutartys, sudarytos tarp šalies vidaus gyvybės draudimo bendrovių ir nerezidentų.
2. Sutartys, sudarytos tarp užsienio gyvybės draudimo bendrovių ir rezidentų.

B — Su kreditų draudimu susijusios draudiminės įmokos ir mokėjimai

1. Sutartys, sudarytos tarp šalies vidaus kreditų draudimo bendrovių ir nerezidentų.
2. Sutartys, sudarytos tarp užsienio kreditų draudimo bendrovių ir rezidentų.

C — Kiti kapitalo pervedimai, susiję su draudimo sutartimis

XI — ASMENINIO KAPITALO JUDĖJIMAI

A — Paskolos**B — Dovanos ir labdara****C — Kraičiai****D — Paveldėjimai ir palikimai****E — Imigrantų atliekamas skolų apmokėjimas šalyje, kurioje jie anksčiau gyveno****F — Rezidentų turto pervedimai jiems emigravus, išsikūrimo metu ar jų buvimo užsienyje laikotarpiu****G — Imigrantų santaupų pervedimai į šalį, kurioje jie anksčiau gyveno, jų buvimo laikotarpiu**

⁽¹⁾ Žr. toliau pateiktus paaiškinimus.

XII — FINANSINO TURTO FIZINIS IMPORTAS IR EKSPORTAS

A — Vertybiniai popieriai

B — Bet kurios rūšies mokėjimo priemonės

XIII — KITI KAPITALO JUDĖJIMAI

A — Išmokos, privalomos mirties atveju

B — Žalos atlyginimas (kai tai gali būti laikoma kapitalu)

C — Įmokų grąžinimas nutraukus sutartį ir nepareikalautų mokėti įmokų grąžinimas (kai tai gali būti laikoma kapitalu)

D — Autoriniai atlyginimai: patentai, dizainai, prekių ženklai ir išradimai (priskyrimai ir pervedimai, atsirandantys dėl tokių priskyrimų)

E — Pinigų, reikalingų paslaugoms teikti, pervedimai (neįtraukti į VI skyrių)

F — Įvairūs

PAAIŠKINIMAI

Čia išvardyti atitinkami terminai tik šioje nomenklatūroje ir direktyvoje reiškia:

Tiesioginės investicijos

Fizinių asmenų arba komercinių, pramonės ar finansinių įmonių daromos visų rūšių investicijos, kurios skirtos ilgalaikiams tiesioginiams ryšiams tarp asmens, suteikiančio kapitalą, ir verslininko ar įmonės, kuriems suteikiamas kapitalas ekonominei veiklai, užmegzti ar palaikyti. Taigi, ši sąvoka turi būti suprantama plačiausiaja prasme.

Nomenklatūros I skyriaus 1 punkte nurodytos įmonės — tai juridškai nepriklausomos įmonės (visiškai priklausančios kitai bendrovei dukterinės bendrovės) ir filialai.

Nomenklatūros I skyriaus 2 punkte nurodytose bendrovėse, kurių atsakomybę riboja turimos akcijos, tiesioginėse investicijose dalyvaujama tada, kai fizinio asmens ar kitos įmonės arba bet kurio kito turėtojo turimas akcijų paketas suteikia teisę akcininkui arba pagal nacionalinių įstatymų nuostatas, reglamentuojančias akcijų ribojamos atsakomybės bendroves, arba kitaip efektyviai dalyvauti bendrovę valdant ar ją kontroliuojant.

Nomenklatūros I skyriaus 3 punkte nurodytos ilgalaikės paskolos pagal dalyvavimo prigimtį reiškia ilgesniam negu penkerių metų laikotarpiui duodamas paskolas, kurios skirtos ilgalaikiams ekonominiams ryšiams užmegzti ar palaikyti. Svarbiausi nurodomi pavyzdžiai: paskolos, bendrovės duotos savo dukterinėms bendrovėms ar bendrovėms, kuriose ji turi nuosavybės dalį, ir paskolos, susijusios su dalyvavimo pelnuose susitarimais. Ši sąvoka taip pat apima finansinių institucijų duotas paskolas ilgalaikiams ekonominiams ryšiams užmegzti ar palaikyti.

Investicijos į nekilnojamąjį turtą

Tai pastatų ir žemės įsigijimas bei pastatų statyba privačių asmenų pelnui gauti ar asmeniniam naudojimui. Ši sąvoka taip pat apėmia užufruktą, servitutus ir statybos teises.

Įtraukimas į vertybinių popierių biržos sąrašus arba į pripažintą pinigų rinką

Leidimas pagal nustatytą procedūrą prekiauti vertybiniais popieriais ir apyvarčiais finansiniais instrumentais oficialiai pripažintoje vertybinių popierių biržoje ar oficialiai pripažintame pinigų rinkos segmente.

Vertybiniai popieriai, kuriais prekiaujama vertybinių popierių biržoje (kotiruojami ar nekotiruojami)

Vertybiniai popieriai, prekybą kuriais reguliuoja taisyklės ir kurių kainas reguliariai skelbia arba oficialios vertybinių popierių biržos (kotiruojamų vertybinių popierių), arba kitos įstaigos, susijusios su vertybinių popierių birža, pvz., bankų komitetai (nekotiruojamų vertybinių popierių).

Vertybinių popierių ir kitų apyvarčių finansinių instrumentų emisija

Jų pardavimas viešosios pasiūlos būdu.

Vertybinių popierių ir apyvarčių finansinių instrumentų pateikimas rinkai

Emitento ar konsorciumo, kuriam emitentas davė nurodymus dėl pardavimo, atliekamas tiesioginis vertybinių popierių pardavimas, kai jie neparduodami viešosios pasiūlos būdu.

Šalies vidaus ar užsienio vertybiniai popieriai ir kiti finansiniai instrumentai

Vertybiniai popieriai pagal šalį, kurioje yra pagrindinė emitento verslo vieta. Rezidentų vykdomas šalies vidaus vertybinių popierių ir kitų finansinių instrumentų, išleistų užsienio rinkoje, įsigijimas laikomas užsienio vertybinių popierių įsigijimu.

Akcijos ir kiti vertybiniai popieriai, suteikiantys teisę dalyvauti paskirstant pelną

Apima teises pasirašyti naujų emisijų akcijas.

Obligacijos

Dvejiems metams ar ilgesniam laikotarpiui išleidžiami apyvartūs vertybiniai popieriai, kurių palūkanų norma ir nominalo bei palūkanų mokėjimo sąlygos nustatomos išleidimo metu.

Kolektyvinio investavimo subjektai

Subjektai:

- kurių veiklos sritis — kolektyvinis investavimas į apyvartinius vertybinius popierius ar kitą jų pritrauktą kapitalą ir kurie veikia rizikos pasidalijimo principu, ir
- kurių akcijos pagal įstatymų, sutartines ar įstatų nustatytas sąlygas, kuriomis jos vadovaujasi, turėtojų reikalavimu atperkamos ar išperkamos tiesiogiai ar netiesiogiai panaudojant šių subjektų aktyvus. Veiksmai, kurių imasi kolektyvinio investavimo subjektai tam, kad užtikrintų, jog jų investicinių vienetų vertė vertybinių popierių biržoje labai nesiskirtų nuo jų gryųjų aktyvų vertės, laikomi tolygiais tokiam atpirkimui ar išpirkimui.

Pagal įstatymus tokie subjektai gali būti formuojami taip: vadovaujantis arba sutartine teise (kaip bendrieji fondai, kuriuos valdo valdymo bendrovės), arba patikėjimo teise (kaip investiciniai fondai), arba pagal įstatus (kaip investicinės bendrovės).

Šioje direktyvoje vartojamas terminas „bendrieji fondai“ taip pat apima ir investicinius fondus.

Vertybiniai popieriai ir kiti finansiniai instrumentai, kuriais paprastai prekiaujama pinigų rinkoje

Iždo vekseliai ir kitos apyvarčios obligacijos, indėlių sertifikatai, bankų akceptavimai, komerciniai vekseliai ir kiti panašūs finansiniai instrumentai.

Su komerciniais sandoriais arba su paslaugų teikimu susiję kreditai

Sutartiniai prekybos kreditai (avansiniai pirkimai arba vykdomų arba užsakytų darbų pirkimai išsimokėtinai ir pratęsti mokėjimo terminai pasirašant arba nepasirašant komercinį vekselį) ir jų finansavimas kreditais, kuriuos suteikė kredito institucijos. Ši sąvoka taip pat aprėpia faktoringo operacijas.

Finansinės paskolos ir kreditai

Finansinių institucijų teikiamas visų rūšių finansavimas, įskaitant su komerciniais sandoriais arba su paslaugų teikimu susijusį finansavimą, kuriame nedalyvauja rezidentai.

Ši kategorija taip pat apima hipotekos paskolas, vartotojų kreditą ir finansinę išperkamąją nuomą, taip pat paskolas su garantija ir kitas paskolas, kai išleidžiamas vekselis.

Rezidentai ar nerezidentai

Fiziniai ir juridiniai asmenys pagal apibrėžimus, nustatytus valiutų keitimo kontrolės taisyklėse, galiojančiose kiekvienoje valstybėje narėje.

Pardavimo (investicijų, vertybinių popierių ir t. t.) įplaukos

Pardavimo įplaukos, įskaitant bet kokį kapitalo prieaugį, grįžtamąsias sumas, teismo sprendimų vykdymo įplaukas ir t. t.

Fiziniai ir juridiniai asmenys

Kaip juos apibrėžia nacionalinės normos.

Finansinės institucijos

Bankai, taupomieji bankai bei institucijos, kurios specializuojasi teikti trumpalaikius, vidutinės trukmės ir ilgalaikius kreditus, ir draudimo bendrovės, namų statybos finansinės institucijos, investicinės bendrovės ir kitos panašaus pobūdžio institucijos.

Kredito institucijos

Bankai, taupomieji bankai ir institucijos, kurios specializuojasi teikti trumpalaikius, vidutinės trukmės ir ilgalaikius kreditus.

II PRIEDAS

OPERACIJŲ, NURODYTŲ DIREKTYVOS 3 STRAIPSNYJE, SĄRAŠAS

Operacijos pavadinimas	Nomenklatūros skyrius
Operacijos vertybiniais popieriais ir kitais finansiniais instrumentais, kuriais paprastai prekiaujama pinigų rinkoje	V
Einamųjų ir depozitų sąskaitų finansinėse institucijose operacijos	VI
Kolektyvinio investavimo subjektų akcijų operacijos	IV-A ir B (c)
— investicijų į vertybinius popierius arba finansinius instrumentus, kuriais paprastai prekiaujama pinigų rinkoje, subjektai	
Finansinės paskolos ir kreditai	VIII-A ir B-1
— trumpalaikiai	
Asmeninio kapitalo judėjimai	XI-A
— paskolos	
Finansinio turto fizinis importas ir eksportas	XII
— vertybiniai popieriai, kuriais paprastai prekiaujama pinigų rinkoje	
— mokėjimo priemonės	
Kiti kapitalo judėjimai: įvairūs	XIII-F
— trumpalaikės operacijos, panašios į anksčiau išvardytąsias	

Apribojimai, kuriuos valstybės narės gali taikyti išvardytiems kapitalo judėjimams, turi būti nustatyti ir taikomi taip, kad kiek įmanoma mažiau trukdytų laisvam asmenų, prekių ir paslaugų judėjimui.

III PRIEDAS

NURODYTAS DIREKTYVOS 5 STRAIPSNYJE

1985 m. Stojimo akto nuostatų, susijusių su kapitalo judėjimais, taikymo sritis pagal kapitalo judėjimų nomenklatūrą, nustatytą šios direktyvos I priede

Stojimo akto straipsniai (data, nuo kurios netenka galios pereinamosios nuostatos)	Operacijos pavadinimas	Nomenklatūros skyrius
a) Nuostatos, susijusios su Ispanijos Karalyste		
62 straipsnis (1990 12 31)	Rezidentų tiesioginės investicijos užsienyje	I-B
63 straipsnis (1990 12 31)	Rezidentų investicijos į nekilnojamąjį turtą užsienyje	II-B
64 straipsnis (1988 12 31)	Operacijos vertybiniais popieriais, kuriais paprastai prekiaujama kapitalo rinkoje	
	— rezidentų vykdomas užsienio vertybinių popierių, kuriais prekiaujama vertybinių popierių biržoje, įsigijimas	III-A-2
	— išskyrus obligacijas, išleistas užsienio rinkoje ir denominuotas nacionaline valiuta	
	Operacijos kolektyvinio investavimo subjektų investiciniais vienetais	
	— rezidentų vykdomas kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų, kuriais prekiaujama vertybinių popierių biržoje, įsigijimas	IV-A-2
	— išskyrus subjektų, turinčių bendrą lėšų formą, investicinius vienetus	
b) Nuostatos, susijusios su Portugalijos Respublika		
222 straipsnis (1989 12 31)	Nerezidentų vykdomos tiesioginės investicijos nacionalinėje teritorijoje	I-A
224 straipsnis (31.12.1992.)	Rezidentų tiesioginės investicijos užsienyje	I-B
225 ir 226 straipsniai (1992 12 31)	Nerezidentų investicijos į nekilnojamąjį turtą nacionalinėje teritorijoje	II-A
227 straipsnis (1992 12 31)	Rezidentų investicijos į nekilnojamąjį turtą užsienyje	II-B
228 straipsnis (1990 12 31)	Asmeninio kapitalo judėjimai	
	i) siekiant taikyti didesnes sumas, negu nurodyta 228 straipsnio 2 dalyje:	
	— kraičiai	XI-C
	— paveldėjimai ir palikimai	XI-D
	— rezidentų turto, sukaupto emigravus įsikūrimo metu ar jų buvimo užsienyje laikotarpiu, pervedimai	XI-F
	ii) siekiant taikyti mažesnes sumas, negu nurodyta 228 straipsnio 2 dalyje:	
	— dovanos ir labdara	XI-B
	— imigrantų atliekamas skolų apmokėjimas šalyje, kurioje jie anksčiau gyveno	XI-E
	— imigrantų santaupų pervedimai į šalį, kurioje jie anksčiau gyveno, jų buvimo laikotarpiu	XI-G

Stojimo akto straipsniai (data, nuo kurios netenka galios pereinamosios nuostatos)	Operacijos pavadinimas	Nomenklatūros skyrius
b) Nuostatos, susijusios su Portugalijos Respublika		
229 straipsnis (1990 12 31)	<p>Operacijos vertybiniais popieriais, kuriais paprastai prekiaujama kapitalo rinkoje</p> <ul style="list-style-type: none"> — rezidentų vykdomas užsienio vertybinių popierių, kuriais prekiaujama vertybinių popierių biržoje, įsigijimas — išskyrus obligacijas, išleistas užsienio rinkoje ir denominuotas nacionaline valiuta <p>Operacijos kolektyvinio investavimo subjektų investiciniais vienetais</p> <ul style="list-style-type: none"> — rezidentų vykdomas užsienio kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų, kuriais prekiaujama vertybinių popierių biržoje, įsigijimas — išskyrus subjektų, turinčių bendrųjų fondų statusą, investicinius vienetus 	<p>III-A-2</p> <p>IV-A-2</p>

IV PRIEDAS

NURODYTAS DIREKTYVOS 6 STRAIPSNIO 2 DALYJE

- I. Portugalijos Respublika iki 1990 m. gruodžio 31 d. gali toliau taikyti ar atnaujinti kapitalo judėjimų, nurodytų I sąraše, apribojimus, egzistuojančius šios direktyvos paskelbimo momentu.

I SĄRAŠAS

Operacijos pavadinimas	Nomenklatūros skyrius
Operacijos kolektyvinio investavimo subjektų investiciniams vienetais	
— rezidentų vykdomas užsienio kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų, kuriais prekiaujama vertybinių popierių biržoje, įsigijimas	IV-A-2 (a)
— subjektai, kuriuos reglamentuoja Direktyva 85/611/EEB ⁽¹⁾ ir kurios turi bendrųjų fondų statusą	
— rezidentų vykdomas užsienio kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų, kuriais neprekiuojama vertybinių popierių biržoje, įsigijimas	IV A 4 (a)
— subjektai, kuriuos reglamentuoja Direktyva 85/611/EEB ⁽¹⁾	
⁽¹⁾ Tarybos direktyva 85/611/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektais (KIPVPS), derinimo (OL 375, 1985 12 31, p. 3).	

- II. Ispanijos Karalystė ir Portugalijos Respublika atitinkamai iki 1990 m. gruodžio 31 d. ir 1992 m. gruodžio 31 d. gali toliau taikyti ar atnaujinti kapitalo judėjimų, pateiktų II sąraše, apribojimus, egzistuojančius šios direktyvos paskelbimo momentu.

II SĄRAŠAS

Operacijos pavadinimas	Nomenklatūros skyrius
Operacijos vertybiniais popieriais, kuriais paprastai prekiaujama kapitalo rinkoje	
— rezidentų vykdomas užsienio vertybinių popierių, kuriais prekiaujama vertybinių popierių biržoje, įsigijimas	III-A-2 (b)
— obligacijos, išleistos užsienio rinkoje ir denominuotos nacionaline valiuta	
— rezidentų (nerezidentų) vykdomas užsienio (šalies vidaus) vertybinių popierių, kuriais neprekiuojama vertybinių popierių biržoje, įsigijimas	III-A-3 ir 4
— leidimas vertybiniais popieriais dalyvauti kapitalo rinkoje	III-B-1 ir 2
— kai jais prekiaujama ar jų įtraukimo į vertybinių popierių biržą, esančią valstybėje narėje, procesas prasidėjęs	
Operacijos kolektyvinio investavimo subjektų investiciniams vienetais	
— rezidentų vykdomas užsienio kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų, kuriais prekiaujama vertybinių popierių biržoje, įsigijimas	IV-A-2
— subjektai, kurių nereglamentuoja Direktyva 85/611/EEB ⁽¹⁾ ir kurie turi bendrųjų fondų statusą	
— rezidentų (nerezidentų) vykdomas užsienio (šalies vidaus) kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų, kuriais neprekiuojama vertybinių popierių biržoje, įsigijimas	IV-A-3 ir 4
— subjektai, kurių nereglamentuoja Direktyva 85/611/EEB ⁽¹⁾ ir kurių išimtinė veiklos sritis — liberalizuotas aktyvų įsigijimas	
— leidimas kolektyvinio investavimo subjektų investiciniams vienetais dalyvauti kapitalo rinkoje	IV-B-1 ir 2 (a)
— subjektai, kuriuos reglamentuoja Direktyva 85/611/EEB ⁽¹⁾	
— su komerciniais sandoriais ar paslaugų teikimu susiję kreditai, kuriuose dalyvauja rezidentas	VII-A ir B-3
— ilgalaikiai kreditai	
⁽¹⁾ Žr. I sąrašo pastabą.	

- III. Graikijos Respublika, Ispanijos Karalystė, Airija ir Portugalija iki 1992 m. gruodžio 31 d. gali toliau taikyti arba atnaujinti kapitalo judėjimų, pateiktų III sąraše, apribojimus, egzistuojančius šios direktyvos paskelbimo momentu.

III SĄRAŠAS

Operacijos pavadinimas	Nomenklatūros skyrius
Operacijos vertybiniais popieriais, kuriais paprastai prekiaujama kapitalo rinkoje	
— leidimas vertybiniais popieriais dalyvauti kapitalo rinkoje	III-B-1 ir 2
— kai jais neprekiuojama arba jų priėmimo į vertybinių popierių biržą, esančią valstybėje narėje, procesas neprasidėjęs	
Kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų operacijos	
— leidimas kolektyvinio investavimo subjektų investiciniams vienetams dalyvauti kapitalo rinkoje	IV-B-1 ir 2
— subjektai, kurių nereglamentuoja Direktyva 85/611/EEB ⁽¹⁾ ir kurių išimtinė veiklos sritis — liberalizuoto turto įsigijimas	
Finansinės paskolos ir kreditai	VIII-A, B-2 ir 3
— vidutinės trukmės ir ilgalaikiai	

(¹) Skat. I saraksta parindi.

- IV. Graikijos Respublika, Ispanijos Karalystė, Airija ir Portugalijos Respublika iki 1992 m. gruodžio 31 d. gali atidėti kapitalo judėjimų, pateiktų IV sąraše, liberalizavimą.

IV SĄRAŠAS

Operacijos pavadinimas	Nomenklatūros skyrius
Operacijos vertybiniais popieriais ir kitais dokumentais, kuriais paprastai prekiaujama pinigų rinkoje	V
Einamųjų ir indėlių sąskaitų finansinėse institucijose operacijos	VI
Kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų operacijos	IV-A ir B (c)
— investicijų į vertybinius popierius ar finansinius instrumentus, kuriais paprastai prekiaujama pinigų rinkoje, subjektai	
Finansinės paskolos ir kreditai	VIII-A ir B-1
— trumpalaikiai	
Asmeninio kapitalo judėjimai	XI-A
— paskolos	
Fizinis finansinių aktyvų importas ir eksportas	XII
— vertybiniai popieriai, kuriais paprastai prekiaujama pinigų rinkoje	
— mokėjimo priemonės	
Kiti kapitalo judėjimai: įvairūs	XII-F

V PRIEDAS

Kadangi dvigubos valiutų keitimo rinkos sistema Belgijos Karalystėje ir Liuksemburgo Didžiojoje Kunigaikštystėje neturi įtakos kapitalo judėjimų ribojimui, bet sudaro anomaliją Europos pinigų sistemoje ir dėl to turi būti panaikinta, kad efektyviai būtų įgyvendinama ši direktyva ir stiprindama Europos pinigų sistema, šios dvi valstybės narės įsipareigoja iki 1992 m. gruodžio 31 d. tokią sistemą panaikinti. Be to, jos įsipareigoja šią sistemą administruoti iki jos panaikinimo taikydamos tokią tvarką, kuri tuo laiku užtikrina de facto laisvą kapitalo judėjimą tokiomis sąlygomis, kad valiutų keitimo kursas šiose dviejose rinkose ilgą laiką nebūtų labai skirtingas.
